

KRAJEVNIH IN DELOVNIH SKUPNOSTIH V NAŠI OBČINI

Istavna razprava uspešno zaključena

Javna ustavna razprava v naši občini je zaključena. Na skupni seji občinske konference SZDL in občinskega sindikalnega sveta je bila dana ocena, ki jo v povzetku tudi objavljamo.

Za krajevne skupnosti je bilo predvidenih 31 razprav, sklicatelji pa so bile krajevne organizacije SZDL in sveti KS. Kljub dogovorom so razprave ponekod sklicane še po 7. oktobru, do vključno 21. oktobra pa je bilo zbranih le 19 zapisnikov. Udeležba na razpravah v KS je bila relativno zadovoljiva, saj se je mnogo občanov ustavnih razprav udeležilo v svojih delovnih organizacijah. Vsekakor pa velja omeniti tudi manjšo udeležbo mlajših občanov.

Poleg pripomb iz razprav v KS se nanašale na težko razumljivost, v katerem sta osnutka napisani in s tem v zvezi na preglednost in lažje tolmačenje vsebine. Pojavilo se je tako tudi predlogi o pomembnejši razlagajoči izdaji obeh dokumentov. Občani so grajali tudi preveč postavljen zemljiški maksimum, kritično so spregovorili o razpisu KS, katere bi se morala v njihovem mnenju pretakati tudi občinska sredstva in sredstva iz državnih. Tu bi morali vsekakor upo-

števat tiste KS, ki na svojem območju nimajo delovnih organizacij, ob tem pa se postavlja tudi bojazen grupiranja finančno bolj stojčih TOZD, KS, občin itd. Pojavili so se konkretni predlogi, da se s politiko varstva posebno v manj razvitih področjih in vaseh odpravlja socialna diskriminacija. Po centralnih šolah naj bi se formirale TOZD, izobraževalna skupnost kot interesna skupnost pa naj bi bila tudi v občini.

Ob razpravah o delegatskem sistemu je bila izražena zahteva, da se na ravni republike ustanovijo ustanove

posebnega družbenega pomena (npr. pošta), ki naj bi se v primeru vezanosti na večji teritorij vezale direktno na republiko, ne pa na občine, s čimer bi zaščitili splošne družbene interese. Jasno je bila nadalje postavljena zahteva, da cerkev ne sme ustanavljati svoje interesne skupnosti, da se mora odgovornost delovnih ljudi v praksi poostriiti in ne navsezadnje se mora razčistiti tudi vprašanje civilne zaštite glede na Haško konvencijo.

Javna ustavna razprava je bila izpeljana v 115 delovnih skupnostih. Vodilni delavci pa so se udeležili še posebne razprave na skupnem zboru v Kranju. Razprave niso organizirali na fakulteti za elektrotehniko in na fakulteti za naravoslovne vede – oddelek za matematiko in fiziko ter oddelek za kemijo. Zanimivo je, da javna ustavna razprava ni bila izpeljana niti na vseh inštitutih, ki delujejo v okviru univerze z izjemo inštituta Jožef Stefan. Pojasnilo o takšni indolentnosti mora podati univerzitetni komite ZKS. Posebno skrbno pa so se ob pomoči aktivna prosvetnih delavcev – komunistov na omejenih razpravah pripravili v vzgojno-varstvenih in izobraževalnih zavodih in ustanovah.

In kakšne so bile konkretne pripombe, mnenja in vprašanja iz delovnih kolektivov? Politični dejavniki se morajo zavzeti za predhodno usposabljanje evidentiranih kandidatov, da bi le ti upravičili delegatski sistem. Izražen je bil dvom v možnosti uresničevanja določbe o družbenoekonomskem položaju delovnega človeka, ki po njihovem mne-

nju zveni precej optimistično, in vsega kar izvira iz nje v ostalih delcih tega poglavja. Prevladovalo je tudi mnenje, da mora nov institut sodnih organov rasti iz TOZD navzgor od delavske kontrole in tovariško-delavskih razsodišč do poravnalnih svetov v krajevnih skupnostih. Poseben pomen Zveze komunistov in Zveze sindikatov v TOZD je v ustavi še vedno premalo opredeljen. Premalo razjasnjeni so tudi odnosi v menjava dela, odnosi ustvarjeni z minulim delom, socialna varnost delavca kot tudi merila za ugotavljanje sredstev za osebno in skupno porabo delavcev. V postopkih priprav in izvajanja planov pa bi moralo veljati načelo „poslovne racionalnosti in ekonomičnosti za vsak projekt“, ki je sprejet v plan od TOZD, KS, občine, republike vse do zveze. Se posebej pa je bila naglašena večja smotrnost in usklajevanje zakonov z ustavno vsebino in njihovim spreminjanjem in tolmačenjem. Omeniti velja tudi pripombo delavcev v OZD, da se obrt postavi v enakopraven položaj z vsemi drugimi delovnimi asociacijami.

Pripombe, mnenja in ob tem kopica odprtih, še vedno nerazjasnjenih vprašanj se je torej porodila ob tej ustavni razpravi. Vse to terja jasne, konkretne in kolikor je najbolj mogoče tudi natančne odgovore. Le-ti pa naj bodo vsem občanom posredovani preko dnevnega tiska, radia in televizije v tistih ali vsaj podobnih oblikah, v katerih sta bila osnutka republiške in zvezne ustave tudi predstavljena.

J. DOMITROVIČ

Popis udeležencev NOB

Res je, da smo v letih 1950-1957 že zbrali glavne podatke o borcev za narodnoosvobodilno gibanje v letih 1941 do osvoboditve 1945. Do današnjega dne pa se je na terenu marsikaj spremenilo. Mnogi so se odsej drugi priselili, mnogi so prišli in tako je evidenca podatkov pomanjkljiva ter bo tako ponovno zbrati podatke o udeležencih narodnoosvobodilnega gibanja po stanju 31. 10. 1973. V popisu bodo zajeti vsi pripadniki NOG, ki morajo po statutu ZZZB NOV Slovenije biti v združenju borcev ali združenju vojaških vojni invalidov, glede na to ali so ob času vpisa vključeni v navedenih združenjih. To pomeni, da ima vsi pripadniki pri združenjih posebno nalogo, da dobi po-ko tudi od tistih udeležencev NOG, ki živijo na terenu, niso vključeni v organizacijo ZZZB NOV iz katerihkoli razlogov. Popisan bo torej vsak udeleže-narodnoosvobodilnega giba-

popis, ki bo trajal od 11. 11. do 11. 12. 1973. Predvidevajo, da bo popisanih v občini Vič-Rudnik okrog 5.600 udeležencev NOG.

Vse prizadete prosi občinski odbor ZZZB NOV Ljubljana-Vič-Rudnik, da pomagajo popisovalcem z dajanjem točnih podatkov na popisni listi, ker je od sodelovanja udeležencev NOG pri popisu odvisna točnost in zanesljivost podatkov, ki bodo služili vsem združenjem pri reševanju problemov za borce in vojaške vojne invalide.

LJUBO TIPLIČ

ZA DOBRE DELOVNE ODNOSI

Zagotoviti dejansko tovarištvo!

Osrednja tema konference OK ZKS Vič-Rudnik je bila gospodarska situacija v občini ob polletju, vendar ne s poudarkom na številčnih prikazih in zgolj uspehih gospodarjenja temveč na osnovi vsebinskih vprašanj, s posebnim poudarkom na uveljavljanju TOZD in sploh ustavnih dopolnil. Člani konference so izrazili bojazen, da bi se zaradi formalnega roka ustanavljanja TOZD to izvedlo le formalno in ne dovolj pretehtano in vsebinsko.

Sploh pa je vprašanje, če bo ta določila o ustanovitvi TOZD možno uvesti do konca leta kot je rok, saj je preostalo le malo časa. Če bi prišlo do tega, da organizacije ne bi pravočasno ustanovile TOZD bi to privedlo mnoge v kritično situacijo, ker bi morale plačati visoke kazni (do 1 milijon novih dinarjev) in uvesti bi bilo treba tudi časne uprave. Zato je treba nemudoma dejansko ustanoviti TOZD v vseh delovnih organizacijah. Konferenca je ugotovila, da so rezultati gospodarjenja ugodni, ponekod pa prav čudežni npr. pri urbanističnem zavoju, kjer je porasel dohodek za celih 111 odstotkov, gostinsko podjetje Vič pa ga je povečalo na 198 odstotkov. Podoben položaj je predvsem pri manjših delovnih organizacijah, ki so si zelo opomogle, tudi nekatere, za katere je bila še pred kratkim bojazen, kaj bo z njimi. Ugodni rezultati pa so tudi pri velikanih, kar se kaže tudi v tem, da so uspeli doseči z osebnimi dohodki cenazuse, ki jih določa samoupravni

sporazum. Zaviralno sicer deluje inflacija in dvig cen, vendar je kljub temu tudi ob devetmesečnih rezultatih in ne le polletnih kot je videti sedaj ob nepopolnih rezultatih situacija ugodna. Člani konference so sklenili, da je treba pospeševati integracijske procese in prostorsko programiranje. Izdelati je treba tudi srednjeročni in dolgoročni program gospodarstva in povečati družbeni nadzor s strani občinske skupščine in njenih svetov nad delitvijo ostanka dohodka in investicijskimi naložbami. Okrepiti je treba vse sile v ZK za čimprejše izvajanje TOZD in pospešiti uveljavljanje delavske kontrole. Konferenca je naložila komiteju tudi, da prevzame po potrebi v določenih slučajih konkretno iniciativo, da se razmere uredi.

Člani konference so menili, da je treba probleme, ki smo jih že osvetlili, še naprej reševati. V delovnih organizacijah je treba sprejemati v vrste ZK še več mladih delavcev, obenem pa je treba onemogočiti tendence, ki onemogočajo dejansko uveljavljanje delavskih pravic v

praksi. Treba je tudi razreševati probleme okoli oportunistov, ki jih je treba izločiti iz vrst ZK, saj nimajo tam kaj iskati. Treba je vzpostaviti take tovariške odnose, da bodo lahko delavci odkrito razpravljali brez bojazni in da si bodo lahko tovariško povedali iz oči v oči odkrito vse kar jih žuli. K takim odnosom ni treba le težiti, temveč jih je treba tudi uvesti!

Konferenca je sprejela tudi sklep o podaljšanju mandata njej sami v tej sestavi do decembra, kar je zahteval CK ZKS. Prav tako je konferenca sprejela sklep o volitvah v novo konferenco, ki bo štela 80 članov.

Člani konference so izredno ostro postavili ponovno zahtevo, da mora biti evidenca članstva ZK na občini in ne na mestu kot je to sedaj. V občinah so te popisnice sedaj posebej potrebne, da bi lahko ugotovili interes posameznih članov za delovanje na določenih področjih. Tak sklep je OK ZKS Vič-Rudnik sprejela že pred meseci, vendar ga doslej še niso izvedli, ker ni bilo mogoče dobiti te evidence od MK ZKS, kjer vodijo centralno evidenco.

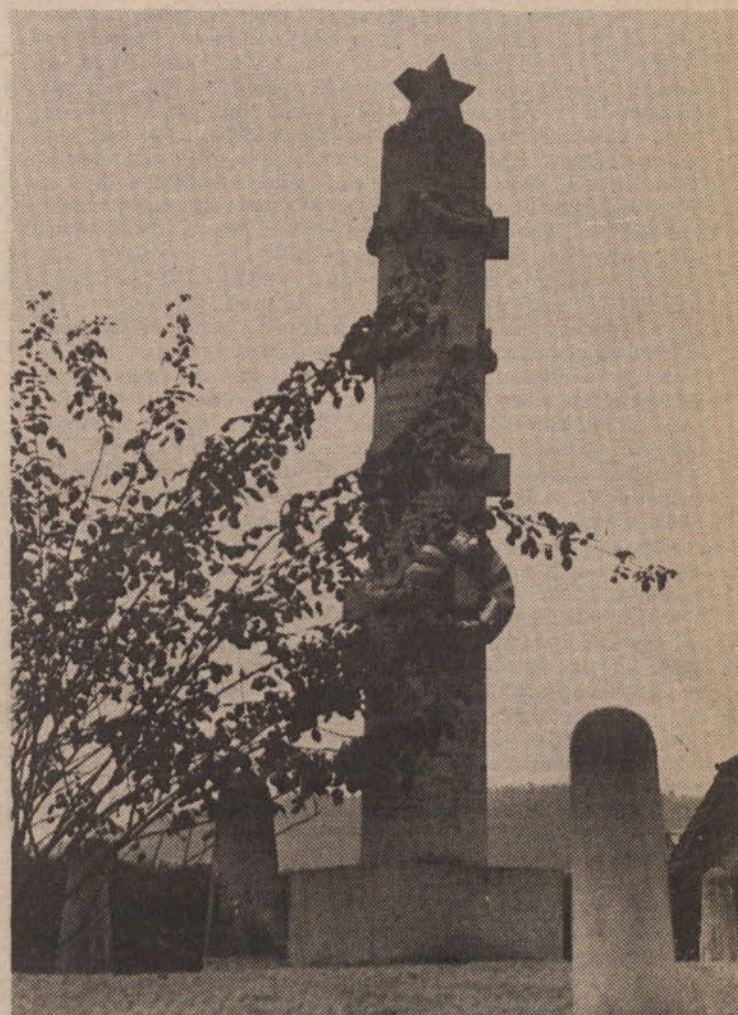
Člani konference so postavili tudi vprašanje ocene političnega aktivna Ljubljane. Poročilo o političnem aktivu je podal sekretar OK ZKS Vič-Rudnik ing. Janez Čemažar. Konferenca je glasno podprla njegov nastop na političnem aktivu, saj je zagovarjal stališča in sklepe konference.

M. DIMITRIČ

Proslava v Dobrničju

Prek 2000 ljudi se je zbralo pred dnevi v Dobrničju pri Trebnjem na Dolenjskem. V tem malem zaselku so proslavljali 30-letnico prvega kongresa protifašistične zveze žena Slovenije. Med udeleženci je bilo tudi nekaj čez sto udeležencev tedanjega kongresa. Na proslavi je govorila prva sekretarka te zveze Mara Rupena-Osolnik. Tej proslavi so prisostvovali tudi delegacije žensk iz Trsta, Julijske krajine, Bosanskega Petrovca, Obrenovca in Koroške. Na proslavi so obudili spomin na hraber boj žensk med NOB in njihovo vključevanje v napredna delavska gibanja v svoji posebni zvezi, ki je delovala tesno skupaj oziroma v okviru OF.

(md)

Ob dnevu mrtvih smo se tudi letos spomnili vseh žrtv padlih med narodnoosvobodilno borbo in ob tej priložnosti položili cvetje in vence na pomnike naše revolucije. Na sliki je spomenik padlim v Polhovem Gradcu. (Foto: B. Višnjevec)

Vedno budni!

Nemirnost našega časa nas ne sme puščati ob strani. Ne smemo ostati neprisrčni, neodgovorni in omahujoči. Danes je to še posebno važno, že zgolj zaradi tega, ker smo del tretjega sveta, tistega, ki se je odločil za politiko miru in sožitja med narodi.

Vsi smo bili priča ponovnemu izbruhu vojne na Bližnjem vzhodu. Vsa naša pozornost je bila obrnjena vojnim dogodkom. V trenutkih napetosti, ko so „veliki“ zarožljali v pravem pomenu besede, pa smo pozornost obrnili tudi k sebi. Obrnili smo se k sebi, k temu, kakšni smo, kako smo pripravljani in kako usposobljeni braniti sebe, nas vse. Ne bomo sedaj izgubljali besed o tem, ali je bila ta „preizkušnja“ uspešna ali ne, ali smo dovolj usposobljeni ali ne, pač pa se bomo povrnili k nekim, čisto psihološkim trenutkom. Vzemimo, da bi svoje sposobnosti in znanje „preizkusili“ v takšnem obsegu tudi v popolnih trenutkih miru, kar bi bilo seveda ne samo normalno, ampak tudi upravičeno in umestno. Vsak, da ne rečemo sleherni občan, se mora tega zavedati in zategadelj mora biti njegova pripravljenost vedno prisotna v skladu z dolžnostmi in nalogami, ki so mu, oziroma bi mu bile v danem trenutku zaupane. Njegovo psihološko reagiranje in razmišljanje pa je lahko le tako treznejše in odgovornejše. Pomislimo večkrat na to našo vlogo in našo pripravljenost!

Gradnja iz samoprispevka

Kot je znano, je Vzgojnovarstveni zavod na Škofljici že dalj časa popolnoma pripravljen za sprejem prvih malčkov. Osnovna ovira, ki zavlačuje otvoritev, je še vedno priključek električne napeljave. Elektro Ljubljana-mesto je obljubilo, da bo priključek v najkrajšem času napravljen. Otvoritev se predvideva sredi meseca novembra.

Predvidoma 29. novembra naj bi odprli tudi prizidek na osnovni šoli Brezovica, kjer bo 8 učilnic, kuhinja in telovadnica. Sporno je še uporabno dovoljenje.

Gradnja osnovne šole Dobrova poteka sedaj, po vseh začetnih zapletljajih, po načrtu. Računajo, da bo do zime že pod streho.

Vrtec na Viču, ob Cesti na Brdo, bodo predvidoma začeli graditi že v letošnjem letu, saj prav zdaj zbirajo ponudbe izvajalcev gradbenih del.

Projekt za gradnjo vrtca „Malči Belič“ je soglasno sprejet, še vedno pa ni dana lokacijska odločba, kar zavira začetek gradnje.

Šestan o mednarodnih dogodkih

Komisija za mednarodne odnose pri OK ZKS Vič-Rudnik je sprejela podoben obširen program delovanja, ki ga tudi že izvaja. Komisija je v sodelovanju s komitejem organizirala predavanje predsednika komisije za mednarodne odnose pri CK ZKS Vlada Šestana o aktualnih mednarodnih dogodkih. Zaradi izredno zanimive tematike se je predavanja udeležilo „rekordno“ število komunistov, ki so po predavanju izrazili zadovoljstvo. Komunisti so bili

zainteresirani za organiziranje številnejših tovrstnih predavanj v bodoče, saj jim zelo koristijo pri njihovem političnem delu. Tovariš Šestan je predaval o pripravah na X. kongres ZKJ, o obisku predsednika sovjetske vlade Alekseja Kosigina, o Latinski Ameriki in Čilu in vlogi ZDA, kongresu KP Kitajske in krizi na Bližnjem vzhodu. Tovariš Šestan je po uvodnem predavanju podajal na vprašanja izčrpne odgovore.

M. D.

Člani konference republiške in zvezne ustave, ki so jih na javnih razpravah v naši občini pretresali domala vsi občani, so zavzeto prisluhnili tudi delavci Tovila, na sliki. (Foto: D. Maček)

Več razumevanja za elektro gospodarstvo

Ido se v zadnjem času ni jezil zaradi redukcij električnega? Večinoma pa so vsi krivili za stanje v elektro gospodarstvu elektro gospodarstvo samo oziroma podjetja, ki ga sestavljajo, če- njihove krivde praktično ni. Škoda pa je v tem času nastala pecejanja. Ilustrirajmo to le s podatkom ene tovarne npr. Tobačne tovarne Ljubljana, ki proizvaja znano cigareto Filter 57. Ta tovarna v dnevni družbeni bruto produkt preko pet milijonov novih parjev. Kakšna izguba za naše gospodarstvo je, če taka tovarna en dan, je jasno, kaj šele, če stoji več takih in večjih tovarn.

Nato smo se odločili za drugo varianto, ki jo delno že izvajamo, to je osni agregat Fale, hidroelektrarno Moste in dve plinski elektrarni. Eno gradimo že v Brestnici, za drugo pa še ne vemo kje bo. Možnosti sta pri Ljubljani ali Trbovljah. Verjetno bo pretehtala varianta Trbovlje, ki naj bi nadomestila staro trboveljsko elektrarno. Tako bi do leta 1980 oziroma 1982 ti objekti pokrivali naše potrebe.

Letos nas je vse presenetil vodo-
staj rek, ki že 30 let ni bil tako niz-
kega. Tega v naših predračunih nismo
mogli predvideti in prva nadloga je
bila tu. Druga nadloga, ki nas je za-
delala, je bila kvaliteta opreme v TE
Šoštanj. Tvrdba Siemens-Backhof je
dobavila opremo, ki je bila nepri-
jemna in zato stalno „zunaj“. Zato
se vedno obstaja nevarnost, da Šo-
štanj izpade zaradi pokanja cevi. Te

letu 1970 smo sprejeli lep
gradnje nekaterih naprav elek-
trogospodarstva, pa je vse padlo v
vodo, saj program ni izvršen v celoti.
Zato je bilo sklenjeno, da bomo
pri termoelektrarno Šoštanj IV.,
elektrarno Kobarid, prečpo-
stavljamo postajo Srednja Drava in nu-
jno elektrarno v Krškem. Po-
moč združenje energetike je to
prijelo. Zaradi bojznosti, da bi po-
stalo naravo, je izpadel Kobarid, ki
bi imel moč 60 megawatov. Ta elek-
trarna naj bi bila akumulacijska in
bi delovala v tako imenovanih
tah. Te elektrarne pa ni, ker
ne bi mogli dobiti lokacije in je še
vse v postopku reševanja.

upov pokopal prerani sneg. Smo precej vezani na južne republike glede elektrike in je nujen močen daljnovod in omrežje 380 KW. To mora prečkati Slovenijo, vendar so prave muke dobiti vse lokacije in dovoljenja, ker mora vsaka občina posebej dovoliti. Če se kak župan spomni ne, potem je ne. Lokacije so se za nas vedno težko dajale in so bile muke in težave.

Pri nas imamo dve omrežji, ki sta povezani za z enim daljnovodom iz aluminija. Tako je pomoč iz drugih republik in mogočnega Djerdapa odvisna le od zmogljivosti tega voda. Če se preklompimo na zahod, pa tudi ne moremo delati, ker je ta daljnovod preobremenjen. Poskusili smo dobiti elektriko tudi iz Avstrije, pa so tudi oni na psu. Iz Nemčije tudi ne moremo dobiti energije, ker je vod iz Nemčije v Avstrijo prešibek in polno zaseden.

V tej situaciji je moral „voziti“ Šoštanj z vso paro, torej 100-odstotno. Trbovlje so v remontu in Šoštanj je moral vse nadoknaditi. Za to pa je treba 12.000 ton premoga, rudnik pa ga je lahko dobavljal le 7 do 8.000 ton dnevno. Rudnik se je trudil na vse kriplje in sedaj bodo nekako spravili skupaj 10.000 ton, medtem pa bo stekla elektrarna Trbovlje, ki ima 100 megawattov.

Pri razširjeni reprodukciji elektrogospodarstva pa se šele začno težave, posebej pri bankah. Banke ne dajo celotnega spiska, kaj vse potrebuješ za kredit, ampak posameznik in tako trdiš čas. Le poglette, kakša procedura je potrebna za en naš objekt: elektrogospodarstvo se sestane in prinesejo vsi skupaj program. Ko premagamo lokalne interese, ki so razumljivi, naredimo skupen plan. S tem gremo pred posamezne delavske svete in nato pred centralni delavski svet. Sledi obravnava pred odborom za vprašanja posebnega družbenega pomena, nato razpravlja izvršni svet, potem poslovni odbor za energetiko pri banki in tako se

začne trnjova pot po banki. Ljudje sploh ne verjamejo, kako težko je," pravi ing. Gregorin.

Ing. Gregorin kot direktor DES-ske skupne službe meni o vsem položaju še: „Ker pet let nismo nič vlagali, bomo to občutili v naslednjih letih. Mi smo opozarjali. Če bi bili sedanja načrta realizirani v rokih, ki so najhitrejši in če se ne bo nikjer zataknilo, potem bomo do leta 1980 nekoako rešili težave s tokom. Če bo polokacija le en mesec kasneje izdana kot je predvideno za nek objekt, bo ta seveda mesec kasneje stekel. Pozabljamo tudi na to, da že šest let nismo gradili omrežja. Imamo ponudbo za kredit iz tujine v višini 40 odstotkov, ostalo pa moramo zbrati mi. Bomo? Treba bo vlagati in vreči se moramo na razvoj. Sedanja izguba slovenskega gospodarstva je že enaka ceni elektrarne s 370 megawati, to je 1,375 stare milijarde. Mednarodna banka nam ponuja kredit, vendar so težave. Hrvatska je sicer podpisala sporazum, vendar denarja za soudeležbo nimajo, ker je tam elektrogospodarstvo razbito. Če bi imeli močno omrežje, bi lahko pomagal in vse reševal Djerdap, vendar ta lahko pomaga le v mejah daljnovoda Bajina Bašta–Titograd. Srbija nam sicer pošilja pomoč 100 megawatov, vendar več ne more zaradi daljnovoda. Italija nam pošilja nekaj energije, to je 30 megawatov, vendar gre to preko Slovenije v Hrvatsko, ker mi te energije ne moremo prevzeti, saj nimamo ustreznega transformatorja. Tak transformator ima Hrvatska v Paklenici in imajo vsaj oni nekaj od tega. Včeraj smo prosili za še enkrat več elektrike, da bi morda Primorsko prekllopili lahko na Hrvatsko, ki bi imela iz Italije več toka. Treba je torej graditi in razvijati.“ je zaključil ing. Dušan Gregorin, direktor DES-ske skupne službe. Nad temi problemi pa se je treba resno zamisliti in jih takoj začeti reševati, saj vsi občutimo, v kakšnem položaju smo.

MILOVAN DIMITRIĆ

Stanje cestnih objektov

Pri rednem vzdrževanju lokalnih cest in mestnih ulic na področju občine Ljubljana Vič-Rudnik, ki postaja iz leta v leto zahtevnejše in seveda temu primerno dražje, predstavljajo objekti na cestah, to so mostovi in propusti, poseben problem.

Uprava za inšpekcijske službe je decembra 1970. leta izdelala na zahtevo Mestne skupščine poročilo o stanju mostov in propustov v vseh ljubljanskih občinah in ki so v pristojnosti mestne cestne inšpekcije. Iz tega poročila je razvidno, da je na območju občine Ljubljana Vič-Rudnik največ mostov (36) v slabem stanju, oziroma takih, ki so potrebni nujnih popravil. Nekateri od teh so v tako slabem stanju, da so dejanska ovira prometa. Večinoma ne morejo biti popravljivi za sredstvi, ki so namenjena za normalno vzdrževanje lokalnih cest in mestnih ulic, saj bi bil obseg del za popravilo takšen, da bi pomenil investicijsko vzdrževanje.

Pred ojno so bili ceste in mostovi grajeni v izvedbi, ki je ustrezala takratnemu, predvsem vprežnemu prometu. Po osvojitvi so bile zgrajene nove ceste, obnovljenih je bilo več cestnih objektov, vendar tudi te gradnje ali rekonstrukcije niso bile opravljene za takšen promet in obremenitve, kakršne so danes. Vsa leta je namreč primanjkovalo sredstev za ceste in mostove. Mostove in propuste so gradili „na hitro“, v večini v lastni izvedbi, premalo dimenzionirano in brez hidravličnih presoj za katastrofalne vode posameznih vodotokov.

Zaradi naraščanja prometa in usposabljanja mostov za zahteve normalnega prometa gre precej sredstev, vendar so še vedno premajhna za popolno obnovo mostov. Ostanejo kot provizoriji, skušamo jih „za silo“ zakrpati ali pa zaščititi z ustrezno cestno prometno signalizacijo in je problem za nekaj časa rešen. V skrajnem primeru mostove (npr. mest prek Glušnice na cesti VI, RD, most preko Malega grabna v Sibiški ulici) zapremo za ves motorni promet. Vozniki pa le premalo spoštujejo te omejitve in obstaja stalna nevarnost za udeležence v cestnem prometu. Zaradi tega posamezne kršilce preobremenjuje mostov pristojna cestna inspekcija s pomočjo UJV in vzdrževalcev cest preganja, kar pa povzroča na terenu negotodje, ker so kazni pri tem

razpok v nosilni konstrukciji in ležišču, omejena nosilnost na 8 t skupne teže, preko njega pa vozijo iz kamnoloma Preserje tudi polno naložene „Tatre“ (23 ton).

Podobno stanje je na prulskem mostu, preko Gradaščice, na katerem je omejena nosilnost na 1 tono skupne teže, razmak med vozili pa predpisan 70 m. Na mostu se torej lahko zadržuje samo eno vozilo, kar pa dejansko vozniki ne upoštevajo in s tem v veliki meri prispevajo k ogrožanju varnosti v cestnem prometu.

Ne moremo tudi mimo problema, ki ga predstavljajo potrebne avtobusne linije, kjer so na posameznih cestah mostovi preobremenjeni tudi do 50 %.

Pramajhni svetlobni profili in slabe konstrukcije mostov povzročajo ob vsakem večjem deževju in neurju velike škode, kar je bilo ugotovljeno tudi med zadnjim močnim deževjem in nalivom od 21. 9. do 27. 9. 1973. Preko 200 litrov padlega dežja na kvadratni meter je povzročilo naraščanje vodotokov, ki so ob preamajhni propustnosti vode pri mostovih, preplavljali večja ali manjša območja. Primer takega mosta je lesen most na Mokrski cesti preko Malega grabna, ki je bil v nevarnosti, da ga narasla voda odnese, kar bi po vsej verjetnosti povzročilo tudi večje poškodbe na mostu na Opearski cesti. Kljub prizadevanju delavcev KP Vič, pri reševanju kritičnega stanja, je bil most nizvodno premaknjen za 50 cm in je do popravila zaprt za ves motorni promet.

Tudi zelezobetonski most preko Glinščice, na cesti, ki pelje od Večne poti proti Brdu, je bil močno poškodovan, saj je po hidravlični presoji svetlobni profil za katastrofalne vode Glinščice 50 odstotkov premajhen. Tudi sicer je ta most za sedanje prometne potrebe preozek in ima zelo slabo traso, ki jo bo gotovo treba prelaziti. Splošna vodna skupnost Ljubljana-Sava, ki v okviru odobrenega programa del regulira Glinščico, je morala delati pred mostom prekiniti, dokler se ne organizira gradnja novega mostu za novi svetlobni profil. Tudi pred čiščenjem oz. poglobitvijo ZG Gajlečica bo potrebno v najkrajšem času obnoviti oz. zgraditi nova mostova na Mihovem in Lovškem stradonu, saj v takem stanju onemogočata Splošni vodni skupnosti kakršnokoli poglobljanje.

Prav tako je več mostov in propustov na ostalih cestah, ki so potrebni obnove. Med njimi so najbolj pereči naslednji:

- na cesti Želimlje-Turjak (2 mostova)
- na cesti Želimlje-Ig
- na cesti Knež-Karlovica (propust)
- na Cesti na Katarino
- v polhograjskem območju v Petatečevu in Jernejčkovem grabnu (4 mostovi)

Takega stanja cestnih objektov ne bi smeli dopustiti. Najti se mora ustrezen način za rešitev tako cest, kot mostov in problemov v zvezi z njihovim rednim vzdrževanjem. Za popravilo mostov, kjer bodo delala presega normalno vzdrževanje, bo treba poleg sredstev za vzdrževanje, zagotoviti še posebna sredstva, preko ZRMK določiti nosilnost problematičnih mostov in jo s sanacijo povečati ter kasneje objekte redno vzdrževati.

Potrebnost je torej večje in načrtno vlaganje sredstev za preprobeno obnovo mostov, pri čemer pa cestne seveda ne smemo zanemarjati. S tem bi v ogromni meri pripomogli k splošni varnosti in čestnem prometu, kakor tudi gospodarstvu in se ubranili pred hujšimi posledicami poplavi eventualno naraslih vodotokov.

C. A.

Vič mora dobiti stanovanja

Odborniki občinske skupščine Vič-Rudnik so spet izrecno na svoji 11. seji poudarili zahtevo, da se mora takoj začeti graditi Trnovo. Ta predel v neposredni bližini mesta je zanemarljiv in pozabljen in ga je mogoče vključiti v sedanji petletni plan. Tako zahtevo je postavil tudi pred meseci politični aktiv občine, kot tudi komite OK ZKS Vič-Rudnik. Pri obravnavi predloga izbora zemljišč v Ljubljani za potrebe petletnega programa stanovanjske gradnje v Ljubljani je treba gledati na vse omenjene zahteve upoštevati Trnovo oziroma njegovo graditev. Odborniki so se sicer v veliki meri strinjali s predlaganimi načrti, kar se tiče lokacij, niso pa mogli sprejeti tega, da bi se na Viču gradilo tako malo stanovanj. LUZ kot predlagatelj meni, da je treba najti rešitve za gradnjo individualnih hiš izven ureditvenega območja, vendar se tu postavlja potem vprašanje gradnje Viča kot mestne celote ali kot dolge vasi. Polovica lokacij za enodružinske hiše je res na Viču in za 973 hiš je postopek že v teku. Študija predlaga v tem petletnem obdobju za celotno Ljubljano gradnjo skoraj 19.000 stanovanj, za Vič pa le okoli 1780 oziroma po nekaterih podatkih celo le 1200. Tako bi v Ljubljani najmanj zgradili na Viču, če izvajamo Center, kjer ni prostora, čeprav so potrebe največje ravno pri nas, saj tu manjka polovica manjkajočih ljubljanskih stanovanj. Tako politika je nerazumljiva in nesprejemljiva! Treba je graditi v skladu s potrebami! Utemeljevanje, da se na Viču ne gradi, ker je to potresno področje, označujejo tudi v strokovnih krogih kot „oslarjio“, saj je znano, da cela vrsta mest stoji na hudo potresnih področjih. Če pa si predstavljajo urbanisti, da bodo bolj trdne stolpnice v Siskih ob potresu kot pa dvo ali trnadestropni bloki na Barju oziroma Viču, se motijo. Če pa je tak pomislek res zelo utemeljen, pa je treba graditi na poseben način, ne pa za zavirati razvoj Viča.

Viški odborniki so na seji zavrnili osnutek družbenega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje stanovanj. Sedanji osnutek ni sprejemljiv in ga je treba v celoti popraviti. Odborniki so tako menili, da bi ga bilo mogoče obravnavati in sprejeti šele ko bodo silili tudi za vse pripombe, ki so bile že podane, medtem ko je obravnavanje brez popravkov in morda celo sprejem takega dogovora v sedanji obliki nemogoče in nesprejemljivo. Ko bodo pripombe priložili osnutku, bo skupščina ponovno razpravljala o tem vprašanju.

M. D.

M. D.

Vesti iz KS Krim-Rudnik

Gostišče na Livadi je rešilo problem smeti. Gosta – sprehajalca ob Ljubljanci pozdravi kar lep kupček smeti, ki jih podjetnemu natakarku ali natakarkici ni uspelo stresti ali poriniti v vodo in so ostale kar na bregu. Komentirati ne kaže.

Koristniki železniških prehodov na Galjevici in Orlovi ulici bi bili zelo hvaležni železniški postaji na Rakovniku, če bi le-ta organizirala bolj pravočasno in hitreje odpiranje zapornic. Tako bi nam, motoriziranim koristnikom, prihranili veliko časa, ker sicer bomo morali tudi mi pričeti lesti pod rampo, kar je za nemotorizirane koristnike vsakodnevna praksa. Da o nevarnosti za nesrečo ne govorim.

Komunalno podjetje Vič je glavni izvajalec rekonstrukcijskih del na cesti na Rob. Omenjeno cesto rekonstruirajo v etapah. Najzahtevnejši odcep ceste obnavljajo prav sedaj in sicer od odcepa ceste v Kočevje mimo naselja Raščica. Sredstva za ta odsek so v višini četrte vseh sredstev, ki znašajo 700.000 din prispevali občani, ostalo pa občinska skupščina. (Foto: F. Modic)

epodpisanim komentatorjem v premislek!

opodje iz Družine opozarjajo na ustavno pravico, da ima vsak občan
pico dajati opozorila in predloge, dobivati odgovore in dajati politične
pude splošnega pomena. Menijo, da gre zapis v Naši komunih prek vseh
ku, da nekaterih opredelitev ni mogoče sprejeti, da je članek pisan v
ku, ki ga že dolgo niso vajeni, da je takšna opredelitev Cerkve nasmeha
na, zanima jih, kdo meri interes vernikov, da je moda pisati o klerika-
nes, da smo skonstruirali sovražnika v obliki Cerkve, da ni popularno biti
nes kristjan, da so trditve o tem, da so bili cerkveni dostojanstveniki
noma na strani zatiralcev delavskega razreda presplošne in da si cerkev
ne misli kovati političnega kapitala.

...niziranje z neko veroizpovedjo, ali njenimi organizacijskimi ekspoziturami, tem primeru z uredništvom Družine kot glasilom rimskokatoliške veroizpovedi, saj so pri nas vere in njih cerkve ločene od države! V ta zakonit položaj te debate nas je potisnilo nezakonito postopanje nekaterih dostojanstvenikov rimskokatoliške veroizpovedi, ki so pozabili na ločenost cerkve od države in se pričeli angažirati na področju politike (ustavna razprava), družbene infrastrukture (organizacija vrtec, izletov itd.) in še drugje, nimajo kaj iskati. Vernikom, kot tudi cerkvenim dostojanstvenikom, ne gre za oporeka pravice, da sodelujejo v ustavni razpravi, vendar morajo sodelovati v tej razpravi kot državljani SFRJ in člani SZDL na javnih razpravah o osnutku ustave, ki jih je organizirala SZDL, ki vključuje vse politične dostojanstvenike, ki so želeli. V taki razpravi lahko nastopa vsak vernik in vsak dostojanstvenik, vendar kot član SZDL, ne pa kot škof, ali kdo ve kaj še. V ustavni razpravi sodelovanje zagotavlja ustava, kot zagotavlja ločenost cerkva od države in zato škoške ne morejo in ne smejo sodelovati v razpravi s položaja svoje funkcije v cerkveni hierarhiji, saj njihova funkcija v družbi ne pomeni v pogojih naše ločenosti cerkva od države nič. Poseganje škofovskih konference kot organa in poseganje škofov v cerkvenih dostojanstvenikov in predstavnikov v ustavno razpravo s položaja v cerkveni hierarhiji, pa pomeni grobo kršenje zakona o ločitvi cerkve in države. Tako kršenje bi bilo treba že takoj preprečiti in tudi kaznovati, saj kršenje zakonov nujno povleče za seboj negativne sankcije. Škoške in drugi cerkveni rimskokatoliške cerkve so zavzemali svoja stališča o ustavi in cerkveni dostojanstveniki in to na škofovski konferenci, ne pa da bi sodelovali v ustavni razpravi SZDL na terenu kot državljani SFRJ in so s tem kršili zakon in naša osnovna politična načela. Tu gre torej za očitno vmešanje predstavnikov cerkvene hierarhije v politično življenje.

Družini? Kdo je postavil te meje? Upam, da ne katera od cerkva naši družbi. Da ne morete sprejeti nekaterih trditve v Naši komunji, je razumljivo, saj je človeško, da le težko prizna posameznik ali organizacija lastne napake, čeprav bi jih morala, če bi bila poštena. Če se boste gospodje pri Družini držali slednjega, boste lahko sprejeli tudi navedene opredelitive. Jezika, v katerem je zadeva pisana, pravite, da že dolgo niste vajeni, za kar je treba iskati vzroke v premajhni budnosti naše družbe nad delovanjem cerkev in njih vmešavanja v politiko in družbo, kar bi bilo treba za zdajnj prepričiti, začenjamo pa šele sedaj. Nedvomno pa je škoda, da gospodje v uredništvu Družine niso poslušali govora sekretarja sekretariata CK ZKS Franca Setinca v Žužemberku, če že sami ne poznajo delovanja svoje cerkve. Ker je to že malo dalj, bi jih spomnil še na govor sekretarja IB ŽKJ Staneta Dolanca v Celju, kjer je tovarš Dolanc rekel:

„V boju za samoupravljanje in socialistični družbeni razvoj ZK socialistične sile ne naletojo na odpor samo med tehnokratsko in birokratsko orientiranimi ljudmi, ampak tudi med klerikalistično nastrojenimi krogi v sami cerkvi in ob njej laiki. Ponovno se oživljajo nekatere težnje po politizaciji ljudi na verskih razlikah, kar lahko v skrajnih konsekvencah vodi do obnavljanja strankarstva in oživljanja političnega klerikalizma, ki ni bil nikoli v prid slovenskemu narodu, vernim in veri. V cerkvenih organizacijah se nadaljujejo, v zadnjem obdobju pa so se celo okrepile tendence, ki so v nasprotju z ustavno določenim položajem cerkve in vere v našem socialističnem samoupravnem sistemu in ki so naperjene zoper njegov razvoj. Osnovna vsebina teh tendenc je v hote njih, da se cerkev uveljavi v samoupravnem mehanizmu kot subjekt, ki predstavlja verne državljane kot posebno družbeno interesno skupnost na podlagi verske oziroma nazorske opredelitve in da se tako v skupščinskem sistemu in v družbi nasploh pojavi kot odgovorni nosilec moralne, socialne humanitarne in politične doktrine kot odresilne alternative za sodobni svet, pri čemer z nekaterimi svojimi akcijami prihaja navzkriž s pravnimi normami, ki urejajo položaj cerkve, vernikov in odnosov z državo. Pri tem seveda ne mislim na tisti del duhovščine in vernih, ki si sprejeli samoupravni sistem kot možnost, da se cerkev obrne k sebi in verski dejavnosti, ampak na tiste, ki v nadaljnji demokratizaciji družbenih odnosov iščejo možnosti za obnavljanje idejnopoličnih funkcij cerkve in s tem odpirajo pot novemu klerikalizmu. Taki poskusi zadevajo v osnove samoupravnega sistema, so naperjeni proti podružbljanju politike, razbijajo enotnost delovnih ljudi in občanov, vzbujajo versko nestrpnost ter krepijo manipulativno moč cerkve ter njen negativni odnos do socialistične samoupravne demokracije in vloge zveze komunistov. Mislim, da je potrebno zaustaviti to

Uredništvo Družine je v nepodpisani rubriki „Naš komentar“, v številki 38. z dne 7. 10. med drugim komentiralo tudi članek, ki smo ga objavili v našem glasilu v prejšnji številki pod naslovom: „Verske skupnosti v osnutkih ustavnih določil“

skrajno negativno politično ofenzivo nekaterih krogov v cerkvi, predvsem z odporom vernih članov naše socialistične samoupravne družbe. Ne bi smeli in ne moremo dovoliti, da bi se takšne klerikalistične ambicije cerkve širile, saj bi to škodilo ne samo njej in veri, ampak celotni slovenski družbeni skupnosti. Okrepiti moramo vlogo in položaj socialistične zveze v boju zoper klerikalistične tendence v cerkvi. Braniti moramo stališče, da ima cerkev svoje mesto v veri ne pa v politiki."

Pri opredelitvi Cerkve, kot klerikalno politične organizacije, se le gospodje pri Družini očitno čutiljo prizadete, da leti to na rimskokatoliško veroizpoved, saj se nihče drug ni na to oglasil, saj tudi dostojanstveniki nobene druge cerkve niso vtikali nosu v politiko, konkretno ustavno razpravo. Nasmeši Družino so ob tem kar odveč, kajne? Komentar pa tudi, saj je tudi gospodom pri Družini jasno, za kaj gre, čigavo in kakšno delovanje. Trditve, da je pisanje o klerikalizmu moda, je milo rečeno nesramna, saj je vsaka taka zunanja manifestacija (tudi pisanje) pogojena z dogajanjem v družbi, ne pa s kakršnokoli modno politično muho, temveč s korenitimi spremembami, za katere je tudi že skrajni čas. Teza o popularnosti vernika danes je smešna, saj gre pri opredelitvi za neko veroizpoved za verovanje, ki izvira iz prepričanja, ne pa zaradi popularnosti, če je človek, ki veruje, pošten. Če vidijo gospodje v navedenih dejstvih o veroizpovedih in cerkvi skonstruiranega sovražnika, potem tak sovražnik dejansko obstaja, vendar ga nismo sestavili v našem uredništvu, temveč so ga sestavili tisti, ki so avtorji takega delovanja cerkve. Pri tem, da so bili v naši bližnji zgodovini cerkveni dostojanstveniki med zatirali delavskega razreda, ne kaže pozabiti tudi tega, da so mnogi duhovniki sodelovali z NOB in partizani, vendar je šlo tu za posameznike, medtem ko je bila uradna politika cerkve bistveno drugačna in v službi okupatorja. Kakšna je usmeritev rimskokatoliške cerkve kot organizacije vernikov rimskokatoliške veroizpovedi po koncilu, glede angažiranja v politiki je v teoriji eno, druga stvar pa je praksa. To potrjuje že omenjeno vmešavanje škofov kot predstavnikov rimskokatoliške cerkve v ustavno razpravo. Interes vernikov je v cerkvi povsem sakralnega značaja, kajti vsak interes, ki presega te meje, ne sodi več na področje cerkve, saj so razmejitve pri nas jasne.

MILOVAN DIMITRIĆ

